

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szerkesztési részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA.

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETESI DÍJAK:

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilttérli cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

ELLENZÉK.

A Manifestum.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt, vagyis az anyapártban megmaradtak, tehát ma az egyedüli politikai párt, mely e nevet joggal viselheti. Magyarország polgáraihoz intézett Manifestummal feleltarra a kiáltványra, a melyet a Justh Gyula elnöklété alatt szervezkedett pártágyarat mintegy önigazolásául az anyapártból való kilépésnek — a nemzet elé bocsátott.

A míg a Justh-féle pártágyarat mesterségesen megkonczipiált és minden komoly indokot nélkülöző leleménnyel megbeült iratában azt igyekszik a nemzet elhitetni, hogy rájuk és a függetlenségi törekvésekre nézve politikai szükség volt kiválni az anyapártból, addig a függetlenségi és 48-as pártnak lapunkban is egész terjedelmében közölt Manifestuma, olyan minden ízében komoly, tapintatos, érvgazdag és jelentős politikai irat, a mely nemcsak az anyapártnak változatlan politikai elveit magyarázza, hanem egyúttal oly fényes igazolása az anyapártban megmaradt képviselők elhatározásának, a mely senkit sem hagyhat kétségben az iránt, hogy a párt-szakadás következtében beállott új pártalakulás következtében ez idő szerint melyik árnyalata a közjogi ellenzéknek képviseli a hamisítatlan függetlenségi elveket és ennél fogva, melyik pártágyarat hivatkozhatik arra, hogy jogos letéteményese a függetlenségi törekvéseknek.

A ki figyelemmel elolvasta a Justh-féle pártágyarat kiáltványait és az anyapárt manifestumát, az tisztában lehet azzal is, hogy a párt-szakadást a kiléptettek tisztán személyi tekintetek és egyéni érzékenységek miatt idézték fel s ezzel mindenesetre rászolgáltak arra, hogy a nemzet független érzelmi polgárai s ezek között főképp azok, a kik a függetlenségi törekvéseknek igaz barátai — megszakítsanak minden politikai közösséget a párttörök és a politikai szakadásokkal.

Az anyapárt manifestumában azok a hamisítatlan elvek nyernek ismételt kifejezést, a melyeket a függetlenségi párt kezdettől fogva nyíltan vallott, hirdetett és minden alku nélkül fenntartott s a melyek Kossuth Lajos szankciónját is bírták.

A Justh-féle pártágyarat ugyanazt hirdeti, hogy ők képviselik a párt eredeti politikáját. Ámde mikor ezt

hirdetik, a mikor ezzel kérkednek, ugyanakkor a tényekkel azt bizonyítják, hogy az elvek csak papíron vannak, s a függetlenségi törekvésekkel csak kaczerkódnak.

Mikor egy párt — a legnagyobb szükségben — végrehajtja a kiválás processusát, s ezzel az erejét és tekintélyét bontja meg személyes okokból, akkor az a párt minden egyebet, csak politikailag helyes és megfontolt dolgot nem cselekszik.

Az anyapárt Manifestuma az egyedüli politikai irat, a mely nemcsak megvilágítja a pártbontás, illetve a kiválás tényét, hanem ama rugókat is, melyek a kiléptettek elhatározásában cselekvő szerepet játszottak.

A Manifestum gyönyörű irányával érveinek gazdagságával, adatainak megbízhatóságával és okoskodásainak higadtságával magasan áll mindama politikai iratok között, melyek a függetlenségi eszme és a párt létalapjai érdekében irattak.

A Manifestumot megszerkesztő és azt kibocsátó anyapárt soha szebben és igazabban és nagyobb őszinteséggel nem fogalmazta meg a párt eredeti törekvési irányát; szebben és igazabban nem tett tanúságot a függetlenségi eszmébe vetett hite és meggyőződése mellett.

Ez a nevezetes politikai akta egyszer és mindenkorra eldöntötte azt a kérdést, hogy a párt eredeti és változatlan elveinek kik a valódi letéteményesei, a benmaradtak-é, avagy a párttörök!

A függetlenségi és 48-as párt igaz elvei ebben a Manifestumban jutván igaz kifejezésre — a párt eddigi nevét jogosan csak az anyapárt viselheti.

A többi csak bitorolja.

Politikai hir.

A főrendiház ülése. Minthogy az appropiaciónális vita a képviselőházban véget ért s a budget egy-két nap múlva el lesz intézve, a főrendiház elnöksége, mint halljuk, már határozott a főrendiház legközelebbi munkarendjére nézve. Értesítéseink szerint az a megállapodás történt, hogy a főrendiház március hó 20-án, szerdán, kezdje meg az 1895-iki költségvetés tárgyalását, mely előreláthatólag két ülést vesz igénybe. A mint a budget el lesz intézve, a főrendiház azonnal tárgyalás alá veszi a még elintézetlen két egyházi politikai törvényjavaslatot. Ez valószínűleg a március 21-iki ülésben fog történni. A vita kétségkívül igen élénk lesz s meg-

hetik, hogy tovább elhúzódik, mint általában hiszik. A kormány az utóbbi időben sokat foglalkozott ugyan azon módosításokkal, melyeknek a két javaslatot alá akarja vetni. Az is bizonyos, hogy azok a módosítások, melyeket a javaslatokon tenni hajlandó, igen lényegesek s kúlsólag legalább teljesen át fogják a két javaslat képét, szövegét alakítani. Ugy látszik azonban, báró Bánffy még mindig nincs tisztában azzal, hol kezdődik az a határ, melyen túl semmi áron sem mehet engedményeivel. Terveivel aligha van még végleg tisztában s megtörténhetik, hogy a főrendiház tanácskozásai közben teendő olyan indítványokat is magáévá tesz, melyek elfogadását ma még némelyek kizártak tartják. A vita tehát nemcsak fölülte fontos lesz, hanem még érdekes meglepetéseket is hozhat.

A t. Ház.

Budapest, márcz. 7.

Ma rendkívül érdekes ülése volt a képviselőháznak.

Apponyi Albert gróf záróbeszéde majd csak nem két és fél óráig tartott és legjelentősebb volt ott, a hol az egyházpolitikáról, de még inkább a hol a nemzeti aspirációkról, illetve a magyar katonai nevelésről beszélt.

Bevezető beszédében a nemzeti párt vezére a kultuszminiszter elzéivel és a belügyminiszter hallatlan tévedéseivel foglalkozott; az előbbiről egyszerűen konstatálta a mit már úgy is tudott mindenki, hogy az elméségek nem találtak, Perczel Dezsőnek pedig azt válaszolta, hogy a belügyminiszter nézetei előtte nem mérvődök, mióta az állami anyakönyvvezetőről az állította, hogy azok nem közhivatalnokok.

Hisz akkor az előtűlt köztött házasságok érvénytelenek, mert a törvényben határozottan benne van, hogy a polgári házasság csak közhivatalnokok előtt köthető meg érvényesen.

A belügyminiszter még nem volt jelen, a kormány párt pedig kinos csendben szorult meg a jobboldali padokon.

Apponyi Albert gróf az egyházpolitikára tett némely gyakorlati megjegyzése után, a melyben csak pártját ragadta magával, a közelmúltban megkísérelt fúzió eszméjének kapcsán kifejtette nemzeti programját, melylyel magával ragadott mindenkit, a kiből magyar szív dobog és jól mondotta később Ugron Gábor, hogy beszédje új epokhát képez parlamentünk és államéletünk történetében, mert való igaz, hogy a nemzeti párt vezérének mai felszólalása a nemzeti eszme és a politikai morál diadala volt. Csak természetesen találta mindenki, hogy a szónoki tudás és államférfiúi bölcsesség heve és mélysége előtt meghajolt minden ellenzéki poli-

tikus és egymásután siettek kezét szorítani Apponyi Albert gróffal azok, a kik mai beszéde után vele nemcsak együtt éreztek, de a szó legteljesebb értelmében egyek is voltak.

Egész Magyarország kell, hogy meghajtsa zászlaját Apponyi gróf előtt, a ki ma a magyar nemzetért szállott sikra azok ellen, a kik, hogy saját szavait használjuk, a nemzet ellen merényletet követnek el, mikor oly theorikát hangoztatnak, melyeket sem 1848 előtt, sem azután 1868-ban vagy 1875-ben nem ismertek el a többséggel bíró politikusok, a mit Apponyi gróf a tanukul idézett egyeniségek szavaival legott be is igazolt, az egész ellenzék tüntető helyeslése és tapsai között.

Kifejtette azután Apponyi gróf nemzeti programját a maga teljes komplexumában, a melyből, mint mondá semmit sem engedhet, mert a magyar önálló nemzet és így szükséges, hogy államisága kifelé is mindenkor és minden intézményünkben kifejezésre jusson.

Falrengető taps követte ezt a kijelentést, mely megújult és percekig tartott, mikor Apponyi gróf így szólt:

Ha pedig valaha meggyőződnek arról, hogy ez az én politikám helytelen volt és az önké helyes, akkor is ismerném kötelességemet és nem tünék oda annak a rendszernak a támogatójául, hanem az utóból félre állanék!

Apoteozis számba mehet az a mondás, a melylyel Bright, Anglia egyik legnagyobb retorának szavait aposztrofálván, ekkép fejezte be beszédét:

Igyeksztem kifejtetni azokat a törvényeket, a melyek ugyan nem hirdettettek ki az ég villámlásai között Szina hegyén, de azért mégis isteni igazságokat tartalmazva, a népeknek szent törvényei, mert a nemzetek önállóságának és létalapjainak feltételeit tartalmazza — nem fogadom el a törvényjavaslatot.

A mely csendet, melyben Apponyi gróf ezen szavait elmondotta, zúgó éljen és zajos tapsolás váltotta fel. Szilágyi Dezső az ülést felfüggesztette és a képviselőház minden része, ülésterem, karzat és folyosó Apponyi dícsősgével volt tele.

Szűnet után Ugron Gábor mondotta el hatalmas záróbeszédét, mely szintén tovább tartott másfél óránál és minden tekintetben méltó pendantja volt az Apponyi gróf szónoklati remekének. Már ekkor kétségtelemné vált az, hogy a szavazás ma nem lesz megejthető.

Ugron Gábor mindenekelőtt köszönetet mondott Apponyi grófnak és erre talán senki sem volt illetékesebb nálánál, a mit a

viharos éljenzés, mely szavaira felhangzott, legjobban bizonyított.

Az erkölcsi megtisztulás alapja a politikai fejlődésnek! Szükségünk volt Apponyi gróf mai beszédére, hadd tudja meg a világ, hogy nem hall ki ebből az országból az öserő, hogy nemcsak pulyákat és törpéket nevel.

Körülbelül ezek voltak azok a szavak, a melyekhez Ugron Gábor a Penelope történetén alapuló következő remek mondást fűzte:

Csak olyan férfiak közé bizza ez a nemzet a vezetéket, a kikben van annyi erő, hogy meg tudják feszíteni az íjját és el tudják érní azt a célt, a melyet maguk elé tűztek!

Ugron Gábor ezután nagy hatással fejtette ki a függetlenségi és 48-as párt közjogi programját, mely szerint az uralkodóház közönségének kivül Ausztriával más közönséget önállóságunk sérelme nélkül el nem ismerhetünk és annak bizonyítása végett rámutatott a közvetlen szomszédságunkban önállóvá kifejlődött Balkán államokra és a függetlenségi és 48-as párt zajos éljenéi közben azt kérdezte, hogy melyik azaz állam, a hol kormányképtelenséggel vádolnak egy pártot csak azért, mert egy fennálló törvény megváltoztatását tűzte ki politikai célja gyanánt?

Ugron Gábor ezután Tisza István és a miniszterelnök beszédjével polemizált nagy hatással, kimutatván, hogy a pártvezérség nem azonosítható a kormányelnökséggel, a a mire a legfényesebb példa Deák Ferencz, a ki soha sem volt miniszterelnök.

Az ellenzék kötelességéről beszélt azután, további helyeslések által kísérve, Ugron, majd Uray Imréné mindenkit megbotránkoztató tegnapi beszédére tért ki és nagy igazságot mondott azzal, hogy a főpapság akkor kezd igazán veszedelmes lenni, mikor hiteinek védelmére a börtönbe száll alá.

Ne adja az Isten, hogy valaha viszatérjen Magyarországra az a kor, a mikor valakinek hiteért fogságot és máglyát kellett szenvednie.

A kormány iránti bizalmatlansága folytán ekkor újból elfogadásra ajánlotta határozati javaslatát Ugron Gábor és mikor viszatért helyére, az egész ellenzék sietett tapsaival és éljenzéivel kitüntetni.

Uray Imre személyes kérdésben kért szót, de erőltetett elméségei csak a túrlatlenséget szították az ellenzék soraiban, úgy hogy végre maga az elnök is megsokalta a sok beszédett s felszólította Urayt, hogy maradjon a személyes kérdésnél. Mikor aztán kijelentette, hogy a kormányt ezután is támogatni fogja, gunyosan hangzott tel a baloldaltól, hogy:

kaucsuknemű szövetet, melyből keztyűje készült.

Ha mindezt elhiszszük, el kell hinnünk azt is, hogy egy egyiptomi pap meg tudná mondani, melyik évet járjuk a végzetes harminczhárom ezernek.

En lehetetlennek tartom azt, hogy a sok bölcs pap között — az emberi természetből kifolyólag — ne akadna volna egy renitens, a ki a halálbüntetés dacára titokban le ne írta volna tudását a következő világnak, elrejtve azt valahol Egyiptom földjében.

És ha ezt a kutató tudomány valahogyan megtalálja, akkor talán megtudjuk, melyik évében járunk a földgyilkoló harminczhárom ezernek.

L. H. V.

Hasonló és nem hasonló.

REGÉNY.

M. E. Braddontól.

Két kötetben.

Fordította: Amica.

Első kötet.

VII.

Könnyű volt őt szeretni.

(Folytatás.)

(22.)

De anyám ne vitatkozzunk e pont felett. Ha oly szerencsés leszek, hogy őt megnyerhetem, tudom, hogy ő meg fogja magát anyámmal szeretetni. A szívébe lopodzik és mielőtt anyám egészen tisztában lenne azzal ha vajjon bizhatik-e benne, olyan kedves lesz előtte mintha a saját leánya volna.

AZ „ELLENZÉK” TÁRGZÁJA.

1895. Március 8.

Harminczháromezer esztendő.

A világon most élő böcsék egy harmadrésze hiszi azt, hogy a földön minden ismétlődik minden harminczháromezer esztendőben, tehát nekem is szabad e felett meditálnom.

Ennyi idő kell ahhoz például, hogy egy darab gyémánt elkopjék, porrá váljon, részecskéi feltánczoljanak a nap sugarába, legyen belőlük fű, fa, virág és minden egyéb; átmenjenek a földi létezés minden terén és helyzetén, úgy, hogy a részecskéik megint visszakertüljenek abba a helyzetbe, a melyből kiindultak: megalkossák a gyémánt darabot.

Ha azonban elfogadjuk ezt a feltevést akkor a föld felületének minden 33 ezer esztendőben el kell pusztulnia.

Tudva van, hogy a napnak husz millió év élete van még. Ebből esik a földre nyolcz millió, míg aztán a nap összeütközése jó a Herkulessele s lesz belőle kő, pára, melyből aztán új naprendszer alakul. De ez olyan éktelen távoltság, hogy erről ne is beszéljünk. Nézzük csak a föld részleges pusztulását.

Ilyet már kettőt ismertünk. Az egyiket a rómaiak után nagyon homályosan, mikor Phaoton a nap szerkevényét felgyújtotta a földet. A másik már világosabb: az özönviz. Azt nem tudjuk, hogy melyik volt az első. Valószínű, hogy a vízhalál. A nap heves sugarainak segített a föld felső része átenger pá-

rologhatott olyan nagy tömegben. Később a növényi vegetáció fejlesztett ki annyi özont, hogy meggyuladt fölé a földkerekség.

A nap is, a föld is annyit vesztett már melegebből, hogy mi többé sem víz, sem tűz halálra nem számíthatunk. Előállott az ember a földön, hogy a fát pusztítsa s ezzel kizárta az ózon-halált.

A föld halálát tehát a régiek harmadik elemétől: a levegőtől kell várunk. Falb Rudolf szerint jön egy üstökös, másforma mint az eddigiek. El fogja ragadni a tízezer rétegű levegőjét s minden vegetáció kihál. Az ilyen égi rablás előfordulhat. A hold levegőjét alighanem a föld rabolta el. Viszont a hold a tengerünket akarja magához színi, de gyöngye öröklődése csak annyi hatással van, hogy a tenger apályát és dagályát okozza.

Falb ezt a levegőrablást 1896-ra teszi. De részint mert akkor lesz a magyar kiállítás, részint mert azt a végzetes üstökös még az éktelen távolban sem sikerült felfedezni: a német Cassandrának egyszerűen nem hiszünk.

De ez a föld halál okvetlenül be fog következni. Csak az a kérdés: mikor? Hányadik esztendejében vagyunk mi a földpusztító harminczhárom ezer esztendőnek?

Erre — én azt hiszem — csak két ember tudna felelni: egy marsbeli ember. Csak hogy ezzel még nem igen lehet beszélni. A szibériai hóisvátogokon óriási vörös jelekkel akartak ugyan kísérletet tenni, de ez is abban maradt.

A másik ember: egy régi egyiptomi pap.

Csak hogy az egyiptomi fehér ruhás papok irigyeik és némak. Halálbüntetés terhe alatt tiltva volt nem hogy leírni, de elmondani is azt, a mit tudtak. Oly irigyeik voltak a tudásra, hogy még azt sem akarták, hogy az ember megismerje a saját szervezeteit. A test balzsamozókra törvényt hoztak, hogy tisztálalának s az egyiptomi ember halálott egy ilyen lényt, köteles volt követ ragadni és meghajolni azt. És így soha sem érinkezhetek velük s azt sem tudhatták meg, a mit azok tudtak.

Pedig ezeknek a fehér csuhásoknak az elrémítően nagy tudása kétszer vetett óriás fényt a világra. Az egyik volt, midő a történelem előtti cseréptáblákat megtalálták. A második volt Mózes.

Ezek a cseréptáblák megdöntötték azt, hogy a történelem előtti idő 5000 év. — Ezek visszamennek tízenkétezer évre. És ezeken a táblákon meg van írva Mózes öt könyve a világ teremtéséről. Csak hogy ott Adam és Eva két tündér, akikkel mind a megtörtént, ami Adámmal, Noével, Mathuzsálemmel és végül az isten felragadja őket az égbe. Mózes tehát ezt is tőlük tanulta és Pentateuchjában a regét finomította, valószínűbbé tette.

És most nézzük Mózes. A világ ez egyik legnagyobb böcsé az egyiptomi papok által nem volt teljesen recipiálva. Hiszen akkor soha sem tudta volna meg, hogy ő zsidó. De sőt kifejlődött benne ez a nemzeti érzés, mert egy egyiptomi embert agyonütött, amiért egy zsidót bántalmazott. Tehát azt hogy ő zsidó tudomására hozták a pa-

pok, éreztették is vele. Idegen volt. Mint ilyen tehát csak a tudásuk morzsalekával ismertették meg.

És migis Mózes e tudásán alapul a mai hit és társadalmi rend.

Milyen nagy lehetett tehát egy egyiptomi pap tudása! Hiszen a hangtany anyira ismerték, hogy a thebai templomból a Memnon szobron át (hat mérföld) akorát tudtak kiáltani, hogy a szobor előtt negyven katona egyszerre ajtultan rogyott össze ettől a hangtól.

Burgsch, a világhírű német tudós mondja hogy az egyiptomi papok már ismerték a villamosságot. Egyenesen az égből szedték a tornyaik tetején alkalmazott fémlapokkal. Igaz, hogy vezetőket sehol sem leltek, de kell az? Mit tudjuk mi, hogy a jövő század embere nem fogja-e a zsebében hordani egy kis skatulyában a maga szükséges villamosságát.

És ez a villamosság az ő tudásuknak csak morzsaleka volt. Hiszen azt már Mózes is ismerte.

Azt állítják, hogy Mózes a szentek gyantával vastagon bevont deszkákból állította össze. Ez a gyanta magához yonta a körleg villamát, melyet a frigyládában gyűjtött össze, mint egy leydeni palacsintában és ekkor így szólt az ő népéhez:

— Az Istennel csak én beszélhetek. A ki az arany arkangyalt megérinti, meghal.

Két, a pusztában elkeseredett zsidó egyszer lázadva megfogta az arany arkangyalt. A másik perczben már palacsinta lett belőlük a földön.

És előállott Mózes és diadalmasan megfogta az arkangyalt. Mert már ő ismert egy

Az isten éltesse!

Szilágyi Dezső elnök indítványára ekkor a szavazást holnapra halasztották, mert a mint jelentette, még miniszter is akar szólni.

— Melyik? kérde az ellenzék.

Erre a kérdésre azonban még Szilágyi Dezső sem tudott válaszolni és a képviselők, a kik már régen voltak oly teljes számban jelen, mint ma, Apponyi gróf és Ugron Gábor elzetésével oszlottak szét.

A mai szavazás.

Az appropriacionális vita folyamán ért erkölcsi vereség a kormányt és pártját nagyon lehangolta. Azok a fényes beszédek, melyek az ellenzékéről elhangzottak, a szabadelyű pártra nagyon deprimálólag hatottak, úgy, hogy ha megkísérlették is azokra válaszolni, ezek a mondva csinált válaszok még a kormány legodaadóból hieit sem tudták megnyugtani. Egyetlen egy vizsgálati mozzanat merült fel a vita folyamán alatt a kormányra nézve, ez is a képviselőházon kívül: a függetlenségi és 48-as párt két részre oszlása. Hogy azonban egyelőre lesz-e bizonny a kormány hasznára, az még nem bizonyos. Épp ezért kívánt a függetlenségi és 48-as pártkörnyezetében nagy érdeklődéssel néznie a mai bizalmi természetű szavazás elé, különösen azok, a kik érdeklődnek az iránt, hogy a Justh-Eötvös-párt emberei kifejezést adnak-e már ezen első alkalommal a kormánypárt iránti rokonszenyűknek azzal, hogy távolmaradnak a szavazástól.

Annyi már is tény, hogy Eötvös Károly „hivatalos ügyben” ma hirtelen elutazott a fővárosból. Hogy a kormány nyíltan is beismeri a helyzetnek rá nézve súlyos voltát, az nemcsak abból tűnik ki, hogy pártjának tagjait hivatalos és felhívatalos lapjaiban már beinvitálta a mai szavazásra; hanem abból is, hogy a szabadelpvűpárt elnöksége minden vidéken lévő kormánypárti képviselőt azzal a távirati felszólítással hívott meg a mai szavazásra, hogy esetleges távollétével kockázra teszi a kormány és a szabadelpvű párt létét. A horvát képviselő már megszivelték a hívó szót, s közülök ma harminczegy berukkolt a fővárosba. Szóval, ha lesz többsége a kormánynak a mai szavazáson, ezt csupán a számszoknak és horvátoknak köszönhet.

A mai szavazás számarányaira nézve felvilágosítást adnak még a K. E. következő sorai:

A szavazás névszerinti lesz; a képviselőháznak jelenleg a horvátokon kívül és az elnök szavazatát sem számítva, 410 igazolt tagja van; (a zombolyai kerületben ma volt a választás, a nyitrai kerület pedig Latkóczy lemondása folytán van üresedésben.) A képviselők közül 100 tartozik a függetlenségi, 60 a nemzeti pártához és mintegy 35-ön vannak a pártoknyílvűk.

A Bartha Miklós elnökle alatt álló függetlenségi és 48-as pártnak csak két tagja nincs jelenleg a fővárosban, Heckenast György és Mérey Lajos, a kik azonban minden valószínűség szerint a szavazáshoz a fővárosba érkeznek.

A függetlenségi pártnak Justh Gyula elnökle alatt álló árnyalatától mintegy négyen lesznek távol, még pedig Fornszek

Sándor, Vally Árpád, Kemény Pál és valószínűleg Eötvös Károly, kinek ma hivatalos ügyben vidékre kellett utaznia; a nemzeti pártnak csakis három tagja fog hiányozni: báró Sennyey István, gr. Károlyi László és Tomcsányi László, a ki szabadsággal van távol; nem lehetetlen azonban, hogy a két előbb nevezett holnapig visszaérkezzen a fővárosba. A Szapáry klubnak két tagja nem lesz jelen a szavazásnál: Asbóth János és gróf Széchenyi Tiivadar, a kik egészségük helyreállítása végett már huzamosabb idő óta Olaszországban tartózkodnak, úgy hogy az ellenzék szavazatok száma körülbelül 175—180 lesz, melylyel szemben a kormánypárt 215—220 szavazatra számít. A költségvetési törvény ennélfogva 40—50 szavazattal fog keresztül menni.

A szász paktum ára.

— A segessvári-szentágotai vasut a pénzügyi bizottságban. —

Budapest, márc. 6.

A segessvári-szentágotai helyi érdekű vasut esendően átsurran a közlekedési bizottságban. A kormány nem tartotta szükségesnek világá kürtölni, hogy ennek a helyi érdekű vasutnak a gyökere a szász paktumban van s a magyar állam a vasutnak adandó kedvezményekkel és jogositványokkal fizeti meg azt a támogatást, a mit a szász képviselők a holnapi szavazással a Bánffy-kormánnyal szembe tanusítanak. A pénzügyi bizottságban azonban a szász paktum ellenszolgáltatása az állam részéről egyelőre fenakadt. Itt is esendően, simán akarta a kormány keresztülvinni a bizalmi szavazathoz vezető helyi érdekű vasutat. Neményi előadó, a ki különben az igazgatósági és felügyelőbizottsági sinekurák kitünően táplált egyénisége, fényes beszédben igyekezett elburkolni a vasutársaságnak politikai ellenszolgáltatás fejében adandó rendkívüli privilégiumokat, annyira érezte a helyzet nehézségeit, hogy egyenesen annak a státusát kérte, hogy ebből az esetből preczedens ne alkothassék. Mert lehetnek helyi érdekű vasutak, melyek csak a forgalmat csak a közgazdaságot, nem pedig a kormány parlamenti helyzetét szolgálják. Az ellenzék-ből Horánszky, Molnár József és Pázmándy kiérvén, hogy itt politikai kérdés lappang, megtagadták hozzájárulásukat s miután nem volt képviselve a Justh-Eötvös-párt a bizottságban, a szavazatok egyenlő arányban oszlottak meg. Szél Kálmán elnök erre konstátván, hogy a javaslat mellett, valamint ellene a szavazatok egyenlő arányban oszlottak meg, a döntést a bizottság hozzájárulásával a következő ülésre halasztotta. Szél Kálmán, ha az elnöki szavazatot latba veti, a Bánffy-kormány a pénzügyi bizottságban honorálja a szász paktum árát. Nem tette. Más közönséges javaslatnál a kérdést minden feltűnés nélkül eldönthette volna szavazatával, de ennek a ferde helyzetnek még is annyira érezte súlyát, hogy kitért a döntés elől. A pénzügyi bizottságban történtek érdekes illusztrációkat képezik a holnapi bizalmi szavazatnak.

Tudósításunk a bizottság üléséről a következő:

A képviselőház pénzügyi bizottsága Szél Kálmán elnökle alatt tartott mai ülésében tárgyalás alá vette a segessvári-szentágotai helyi érdekű vasut megépítésére és üzleti berendezésére szükséges költségek biztosításáról szóló törvényjavaslatot. Gr. Bethlen Balázs előadó jelenti, hogy a közlekedési bizottság hozzájárult a törvényjavaslat elfogadásához.

Neményi Ambrus előadó utal arra, hogy

ezen vasut mint keskenyágányu tervezetik, minélfogva a tényleges építési töke kilométerenként csak 12,352 forinttal van előirányozva. Indítványozza, hogy a pénzügyi bizottság úgy mint hasonló esetben már tette, járuljon hozzá a törvényjavaslatához, azzal a világos kikötéssel azonban, hogy ebből jövőre és más hasonló esetek megírálása tekintetében semmiféle következtetések ne legyen vonhatók. Ily fenntartással ajánlja a törvényjavaslat elfogadását.

Horánszky nem fogadhatja el a törvényjavaslatot, megjegyezvén, hogy azt, miután megyei pótdó felemeléséről van szó, első sorban a keltügyminiszter lenne hivatalos képviselni. Azt, hogy egy megyei vicinális vasut élére a főispán aljon s ne csak törzsrészvényekkel terheltessek meg a megye, de az elsőbbségi részvényeket a megye vásárolja meg, szóló semmi körülmények közt nem tartja megengedhetőnek. Szólónak általában az a nézete, hogy ily czimen a megyéket eladósítani nem helyes. A kérdéses vicinális vasut létesítését nem ellenzi, ha akad finanszírozja, de ily kivételes módon való létesítéséhez nem járulhat.

Pázmándy ellene van annak, hogy közgazdatisi tisztviselőnek, vagy országgyűlési képviselőnek vasuti koncepcziókat adassanak. A szóban forgó törvényjavaslatra nézve csatlakozik előtte szülőhöz s szintén az elfogadás ellen nyilatkozik.

Molnár József azt tartja, hogy a vasut-ot igen csekély jövedelmezőség várható, s hogy a megye egyéb czimeken nagyon meg lévén terhelve, nem lenne indokolt még a szóban forgó jelentékeny pótdó terheit is reá róni.

Dániel Ernő miniszter kiemeli, hogy a megye azon közgyűlésén, mely a szóban forgó határozatot hozta, szatiz gízottsági tag volt jelen s azok egyhangulag szavazták meg a határozatot. Szóló azon nézetben van, hogy a megye az elsőbbségi részvények átvételével teljes ellenértékét kapja azon összegnek, mely adósságképpen fedez s hogy a vasutnak lesz annyi jövedelme, — mely a kikötött 5 1/2 %-os kamatot fedezni fogja.

Az előadó indítványát oly értelemben, hogy ne tekintessék ez minden egyes esetben követendő precedensnek, hanem minden egyes felmerülő eset a maga konkrét viszonyai szerint bíráltassék meg, elfogadja szóló. Harkányi és Kralitz a javaslat elfogadása mellett nyilatkoznak.

Elnök konstátálván, hogy a bizottságnak az elnökön kívül csak hat tagja van jelen, a kik közül hárman a javaslat ellen, hárman mellette nyilatkoztak, indítványozza, hogy a törvényjavaslat fölötti határozathozatal a legközelebbi pénteken d. u. fél 5 órakor tartandó ülésre halasztassék. A bizottság hozzájárult ezen indítványhoz.

Botrány a birodalmi gyűlésen.

Berlin, március 6.

A birodalmi gyűlésen ma a konzervatívoknak és antiszemitaoknak azt az indítványát tárgyalták, hogy a zsidók bevándorlását korlátozni kell, illetőleg meg kell tiltani.

A szavazás előtt Ahlwardt hosszabb beszédet tartott, a melyet e szavakkal fejezett be:

A zsidók ragadozó vadállatok, csöcselék és elősködők.

Richter képviselő izgatottan felelt e szavakra. Ahlwardt erkölcsi minőségét a bíróság több ízben ítélettel jellemezte. „Azt hiszem — nem sokat jelent — ugymond — ha Ahlwardt a zsidókat elmondja vadállatoknak, csöcseléknek és elősködőknek. De tiltakozom az ellen, hogy a Ház elnöke itt teljes rágalmazási és pszichológiai szabadságot enged. A birodalmi gyűlés színvonala ennél mélyebbre már nem is süllyedhet.

nem játszhatnak mindig trente-et-quarante-ot és a kik kénytelenek valakibe szerelmeknek lenni pour passer le temps. De ne beszéljünk bolondságokat. Biztosított, hogy e falusi légkörben nagyon komoly kezdek lenni. Ha még egy másik telet itt kellene töltönnem, megkérném a papot, hogy adjon nekem egy kerületet és a Cottogee lakói között foglalatosságot keressék magamnak. Ugy találok, hogy a többi fiatal nők lenéznek, a miért nem cselszessz az.

— Kérem, ne is tegye; nem kegyednek való munka az. Vannak méhek és pillangók. Kegyed a pillangókhoz tartózik — gyönyörű teremtesek, de haszontalanok, kivéve, hogy szépségük és bájak által gyönyörködteik az emberekre. Méhek nélkül megélhetnénk, de pillangók nélkül elviselhetetlen volna az élet.

— Mily kedves öntől azt mondani, kiáltá Helén. Ugy hát nem lesznek hütlén a hivatásomhoz. Igyekeznék fogok küldetésemet mint pillangó teljesíteni.

Aztán egy idő múlva könnyedén azt mondá: Nem de mulatságos, hogy ön és én úgy ültünk itt a tűz mellett, mint Darby és Joan?

— Mulatságos, Helén? Nem, ez nagyon komoly. A sors ujja az, mely bennünket e két székhöz vezetett.

Aztán hirtelen felállott és egész közel a leány mellé ült, folytatá —

— Helén, ne legyünk-e Darby és Joan az egész életünkre — mindig, mindig együtt, azzal a joggal, hogy a saját tűzhelyünk mellett ülünk? Edesem, mondjon igent; mondjon igent. Maga tudja, hogy mennyire szeretem. Itt a szenvedélyes beszédek, régenyes udvarlása nincs szükség. Én attól az órától kezdve szeretem, midőn először e tűzhely mellett ültünk. Édes szerelmem, mondja meg nekem itt ezen a helyen, a hol először ta-

A Házban nagy izgatottság támadt e szavakra.

Levetzov elnök: A képviselő urnak nincs joga bírálai azt, hogyan kezelem én a házszabályokat. Nem engedem, hogy valaki előírja nekem, mit tegyek.

Ekkor kezdődött csak az igazi láma. A konzervatívok tapsoltak, a baloldal tiltakozott, a karzat pedig tomboló helyeslésben tört ki. Növekedő láma között Richter így felelt:

— Minden körülmény között megvan az az erkölcsi jogom, hogy az ön eljárását bíráljam.

Az izgatottság ezután lassanként lecsillapodott és az incidens véget ért.

A h.-m.-vásárhelyi zavargás.

H.-M.-Vásárhely, márc. 7.

A mai végtárgyaláson elővezették Kocsot, felolvasták előtte a 16 vádlott névsorát, kik vele fogva voltak és mindnyájan megjelentek. Legelőször Kovácsot halgatták ki. Kovács elmondja az elnök kérdésére, hogy azért hagyta el rendőri állását, mivel egy ember a kit bekísért, később neki ment többet magával. De ő szétkergette őket és ezért beperelték és a rendőrségtől elbocsátották. Kovács még azt is el akarta mondani, hogy miért nincs megelégedve a mai rendszerral. De mert tegnap ezt eléggé kifejtették, az elnök Kovács kihallgatását befejeztetnek te kinti. Következett Zsarko Ferencz, Béni Sándor, Nagy János, Borsos Sándor vádlottak kihallgatása, a kik részint megbeszéltek és azután mindannyian vizsgálati fogságba voltak. Egyik sem akar semmiről sem tudni.

Azt is is tagadják, hogy szocialisták lennének, Boros Sándor kihallgatása alkalomával, a ki nem nevezte meg egyenesen Pollákot védőjének, Dobák ügyész kéri a törvényszéket, hogy szoltsák fel a védőt arra, nyilatkozzék, tulajdonképpen kit véd. Erre Pollák védő kijelentette: tudta, hogy itt egy népszerűtlen, európai politikai háttérű perben vállalt védelmet. De azt is tudta, hogy nem akadt volna az egész országban senki, ki ily csekély összegért elvállalta volna azt. De szent hitátása és meggyőződése volt, hogy a védelmet még anyagi megkárosodással ell kell fogadnia. Azonban számított a helybeli értelmiségre és ime azok részéről támadtatik meg.

Egy helyi lap azt írja, hogy védő magyarául is beszél, gondolkodása, eszme menete azonban nálunk idegen. Ezt ügyvédi reputációja és a budapesti ügyvédi kamara érdekében, valamint publicizista létére visszautasítja. Most pedig az ügyész részéről támadtatik, miért is kéri az elnököt, törvényszéket, hogy a támadóktól óvják meg. Dobák ügyész válasza után, melyben védő által felmeragyzott szavait igazgatja helyre, elnök kijelenti hogy a képviseltetés ügyét befejeztetnek tekintik. Megengedte mindkét részről a felszólalást, de kéri a feleket, hogy járjanak el tárgyaláson jogaik gyakorlásában. Legyenek kimélettel és tisztelettel egymás iránt.

Árvizek és időjárás.

Budapest, márc. 6.

A helyzet tegnap óta nem változott, sőt talán rosszabbra fordult. Az egész országból olvadást és nagy csapadékot, vagy óriási hóviharokat jelentenek, úgy hogy az újonnan esett hó a vasuti közlekedést, mint a legnagyobb félben megakasztotta. Levelezőink és tudósítók a mezőgazdaság, különösen a föld-nép legrosszabb helyzetéről adnak hírt. A föld népénél a tűz-elő-anyagból kétszer annyi kell, mint máskor; a télire való régen elfogyott, az időjárás a tavaszi munkák megkezdését teljesen hátráltatja. A takarmányhiány

az ország legtöbb részében nagy. Az őszi vetéseket sok helyen a megfulladástól féltik. S a birtokos és bérlő-közönség nyomott helyzetével, a mivel okozati összefüggésben van az egész ország munkás népességének egzisztenciája is, napról-napra nő a nép nyomora, mert a tavaszi munka szünetelésével elmarad keresete is.

Nagybeeskerek, márc. 6.

Nagy-Margitta lakossága az árvíz elterelésére tegnap este a Moravica csatorna baloldali töltését felszakította. A hollandiai telep főnöke cselédeivel kivonult és többször a margittaiak közé lőtt, a kik szintén lövéssel feleltek. Tíz percznyi lövöldözés után, a melyben azonban a véletlen szerencse folytán senki sem sebesült meg, a hollandiai teleplakói visszavonultak. A hollandiai társaság 8000 holdja víz alatt van, kétezeröttszáz sertéstük a vízbevult, több száz szarvasmarha csülkőig vízben áll. A Nagybeeskerek-verseczi vasuti közlekedés szünetel. Dániel alispán a színhelyen nagy erővel dolgozik.

Sopron, márc. 6.

Reggel óta iszonyatos hóvihár dühöng. Közlekedés lehetetlen, embert utcán elvérté látni. A márciusi vásár megzavarva. Több helyen a vásárbódék egészen hó alatt vannak, több száz vásáros a városban rekedt. Gazdáink kétségbe vannak esve, az őszi vetéseket a valószínű megfulladástól féltik, tavaszi vetések megkezdéséhez még nagyon távol a remény, rossz esztendőtlő tartanak. Dél óta Bécsből vonatok nem jöttek.

Sopron, márc. 6.

A győr-sopron-ebenfurti vasut forgalmát egész vonalán beszüntette. Utolsó vonata, a melyet délután két órakor Győr felé utnak indított, hóke kiskiklása folytán Eszterháza rekedt.

Kis-Jenő, márc. 6.

A Fehér-Körös rendkívüli módon árad. 36 óra alatt 210 centiméterrel. A jégtorlódás megszűnt. A hatóság az árvíz ellen minden előkészületet megtett.

Battonya, márc. 6.

A hó rohamos olvadása szinte rettenést kelt a Maros-menti lakosságban, Nagylak, Perjámos, Sajtény és Csanád mellett a zajló jég megállott. Minden védelmi intézkedést megtettek.

Esztergom, márc. 6.

Ma nagy hóvihár dühöngött, mely az utakat járhatatlanná tette. A havazás után esni kezdett az eső és erős olvadás állt be. Az árvízről való félelem általánosan. Az árvíz-bizottság megalakult. A várost védő gátakat ma megvizsgálták. A gátak husz láb magasú áradásnak ellentállnak.

Győr, márc. 6.

Három nap óta éjjel nappal sűrűn havazik. A város utcáin métermagasan fekszik a hó s a közlekedést csak a kirendelt nagyszámu munkások alkalmazása mellett lehet fenntartani. A megyei utakon a közlekedés teljesen szünetel, a sorozást ezért fel kellett függeszteni.

Nagy-Beeskerek, márc. 6.

Kavaknál a töltés kettészakadt. A munkálatokat Dániel László alispán személyesen vezeti, de azokat igen megnehezíti az anyaghiány és a Temes-Béga-társulat közönyös magatartása.

Fiume, márc. 6.

A tartós hózivatar a lakosságra nézve szinte válságos kezd lenni. A város a környéktől teljesen el van zárva, mert a közlekedés fenakadt. A városban már az élelmi-szerekben a hiány kezd érezhetővé válni.

— Adrián éppen ez az a mi a legrosszabb benne.

Lehet, hogy meg fogom szeretni a nélkül, hogy képes legyek benne bízni.

Anyá és fiu együtt reggeliztek és többnyire hallgattak. Mind a ketten el voltak fogulva. Lady Belfield érezte, hogy kérdéseivel az elkerülhetetlen sietteté és mégis midőn a baj elkerülhetetlen, el kell arra készülnie. Azokra a leányokra gondolt a kikitőnkább kívánt volna a fia választottjának lenni. A Treducey leányokra a kik mint egyének éppen csak tűrhették voltak, de a kik családjukra és előéletükre nézve kifogástalanok voltak. Freemantle Laugra, a ki valóban derék leány volt, úde arcu és csinos, de sokkal bátoratlanabb minthogy előnyeit érvényesíteni tudja. Csudálkozhatott-e hogy a fiának ez a bátor, szokimondó, ígésző leány, az ő vidám kedélyével, az életben való gyermekes gyönyörével, gyöngéd hízegő modorával, — fülbemászó lágy dallamos hangjával — jobban tetszett?

Ma nincs vadászat — mondá Adrián, a mint a reggelizés után az istállóba ment.

Megparancsolta, hogy két lovat fogjanak be a négy keréki dogcarba és egy óra múlva utban volt Moreomb felé.

Helén egyedül volt a tekéző szobában, egy lőkesben gyakorolva magát, csinos kis kék szoknya és skarlát színű mellénye volt rajta.

„A testőrség színe”, mondá Adriánnak, midőn az megdicsérté.

— Leo rendelt magának egy ilyen ültözetet a szabójától, és ugyanakkor nekem is rendelt — mondá Helén. Ugy-e nagy szíveség volt tőle?

— Igen, nagy szíveség volt.

Adrián csudálkozott egy kissé Badde-

leyné pazar költsékezésén, miután megmondta volt neki, hogy a férjének nagyon kevés jövedelme van — a fizetésén kívül alig valam.

— Egészen egyedül vagyok — mondá Helén, miután a tűzhely közelében helyet foglaltak.

Ma reggel telegramm érkezett Brindisiből, s atyám és Leonora a gyorsvonattal elindultak Páris felé. Azt mondták, hogy nem állanak meg Párisig, és így a sógorom megérkezésekor ott lehetnek, a ki Brindisiből szintén megállapodás nélkül fog odautazni és aztán két vagy három napig Párisban maradnak mulatni, és aztán visszajönnek az énszegeny vigasztalhatatlan fejmezh.

— Kegyed nem látzik nagyon vigasztalhatatlannak — mondá Adrián, csudálással nézve reá, a mint hanyag attitűdében ült előtte, kezét a feje felett összekulcsolva.

— Az igazat megvallva, egy cseppet sem törődöm vele, hogy változatosság kedvéért egyedül maradtam.

Ha vadászatra való idő volna, inkább örülnék a távollétükön, mert egy másik háts loyam is volna — a Leoe. Természetes, ő a lelkomre kötötte, hogy ne lovagoljak rajta; de természetes, hogy nem gondolnék azzal, csak ez a havazás engedne. De ilyen időben mit tudjon az ember csinálni?

— Van elég segédforrás — például, a könyvek és a zongora.

— Oh, az olyanféle életre nekem nagyon sok kényszer van az ereimben. Nekem mozgásra, levegőre, változatosságra — emberekre van szükségem, a kik beszéljenek velem.

— Ugy érti, hogy emberekre, a kik bámulják és imádják? mondá Adrián.

— Igen, nagyon kellemes imádatni. A Monte Carló-féle helyeken ellettünk kényeztetve, hol annyi dologtalan fiatal ember van, a kik nem lőhetnek mindig galambokat, vagy

lálkozunk, hogy szerelmemet szerelmével viszonozza és a feleségem lesz.

Adrián a keblére vonta a leányt és Helén az ifju vállára hajtotta a fejét. Most már az Adriáné volt; szép kibontott haja, édes illatával az övé volt, hogy simogathassa; s az édes ajkak az eljegyzési csókot nem tagadták meg tőle.

— Nem tudom, ha vajjon az atyám távollétében lekötethetem-e így magamat, — mondá a leány, hirtelenében szemérmesen visszavonva magát az ifju karjai közül. Értésiteni kellene őt, nemde — Adrián?

Mily édesen suttogetta most először az ifju nevét.

— Irni fogok neki, — mondá Adrián. De én nem félek attól, hogy beleegyezését visszatartja.

— Oh, maga tudja, hogy jó párti — kiáltá Helén a fejét felvetve. Maga Kophetna király és én a koldus leány vagyok és a koldus leány apja mit mondhat egyebet a királynak, mint azt, hogy leereszkedését megköszönje.

— Drágám, te tudod, hogy te vagy a királyné és én vagyok a koldus; szerelmed végzetlen adományáért könyörögve.

— Kérem, tudja-e lady Belfield, hogy engemet szándékozik menyévé tenni? — kérde Helén.

— Anyám tudja, hogy szívem legőbb kívánsága azt tenni.

— Szegény lady Belfield, meg vagyok róla győződve, hogy szívesebben fogadna bárki mást. Például, azt a szigoruan illedelmes és elég szép Freemantle kisasszonyt. Adrián, megesküszik, hogy soha sem volt szerelmes Freemantle kisasszonyba?

— Nem esküszöm, mert te nagyon jól tudod, hogy míg téged nem szerettelek, soha sem tudtam, hogy a szerelem mit jelent.

— Ah, ez olyanféle állítás, a mit minden szerető tenni szokott. „Soha sem volt

eddig szerelmes?” — kérde a leány. Mert mi oly feltékény teremtesek vagyunk — feltékények a multra, jelenre és jövőre, de leginkább a multra. „Mig téged nem láttalak az igazi szerelmet soha sem ismertem” — válaszolja a férfi. De az semmire sem kötelezi őt. Százszor is lehetett szerelmes az előtt. És maga huszonöt éves? Adrián, maga bizonyosan volt szerelmes.

— Egy, vagy két bornyu-szerelmem lehetett. Egykor bámultam Treducey Matildát.

— Ne, ne mondja azt, — akármit inkább, mint azt. Szeretném azt gondolni, hogy jó izlése volt még mielőtt engem ismert és most, jön sétálni? Látni akarom a lovakat és a kutyákat. Ne ijedjen meg. Nem fogom magát a lovászoknak mint jövedőbeli férjemet bemutatni.

— Bár azt tennéd. Biztosítás volna, hogy hozzáam jössz. Szerelmem, a legmelegebb öltönyödet vedd fel. Künt nagyon hideg van.

— Én nem akarom, hogy „Szerelmem”, vagy „Drágám”, vagy bármilyen ilyenféle beteges édeskés neveken szólítson. Szólítsa Helénnek és én Adriánnak fogom szólítani. A saját nevünknek, mi a saját egyéniségünkhez tartozik, sokkal több értelmre van, mint az egész világ által használt édeskés mellékneveknek.

— Tehát Helén leszel, az én Helénem, édesebb névre nincs szükségem. Helén a hajók és emberek elpusztítója.

„Ily arczért egykor hullámokra szállt Ezer hajó és Trója lángban állt.”

— Ez Tennysonnak valami bolondsága?

— Nem, ez a Marlowe bolondsága.

— Marlowe? Azt hiszem, hogy az egy új költő. Adrián, kérem, csengessen helyettem. Egy marék cukorra volna szükségem a lovak számára.

(Polytatása köv.)

MINDENFÉLE.

Kolozvár, március 8.

— **A kolozvári színház sorsa.** A t. Ház mihielyt letárgyalta a költségvetést, az országgyűléshez beérkezett kérvények fölött fog határozni. E kérvények között van a kolozvári nemzeti színház államosítása iránti kérvény is. Igen helyesen cselekednek tehát az a bizottság, mely a kolozvári nemzeti színház 100 éves jubileumának megünneplésére alakult volt, ha most sürgősen megkeresne minden erdélyrészi országgyűlési képviselőt az iránt, hogy a kérvény tárgyalása előtt üljenek össze tanácskozássra és a pilanatban egyhangulag követeljék a színház államosítását. Gyarmathy Miklós alispántól, mint a bizottság elnökétől elvárjuk, hogy a szükséges lépéseket ez irányban sürgősen megteszi.

— **Márczius 15.** A Vigadóban tartandó márczius 15-iki ünnepély programja egy igen érdekes és élvezetesnek ígérkező ponttal szaporodott. Zilahy Gyula, színházunk egykori kedvenc művészeinek bájos neje szintén részt fog venni az ünnepélyen énekével. A kiváló énekesnő már több fővárosi hangversenyben szerepelt s a kritika a legkedvezőbbben nyilatkozott énekéről.

— **Korcsolyázók tánczvigalma.** A kolozvári korcsolyázó-egyesület tánczszal fejezte be az idei szezonját. A mulatság tegnap este folyt le a városi vigadó termeiben szép számú közönség részvételével. A tánczoló soraiban a sétatéri tó sok szép és bájos tündérét látnuk lehetni. A korcsolyázó közönség a tánczból is kivéve a részét, a hajnali órákban vett búcsút a korcsolyázó társaktól. Azt mondták egymásnak, — a következő télen ismét találkozunk, mihielyt fagy. A jelen volt szépek névsora a következő: Dr. Óváry Kelemené, Óváry Iluska, gróf Beldi Ákosné, gróf Beldi Emma, dr. Purjes Zsigmondné, dr. Hoor Károlyné, dr. Lechner Károlyné, dr. Farkas Gézané, dr. Szabó Dénesné, Merza Lajosné, Haller Gizike, dr. Brandt Józsefné, Brandt Elza, dr. Piszóry Zoltánné, Piszóry Irén, Schandl Mihályné 2 leányával, Cziráj Albertné, Cziráj Mariska, Somodi Istvánné, Somodi Mariska, dr. Rohonczy Lajosné, Hangai Octáviáné, Balla Iluska, Balogh Ferencné leányaival, dr. Gálffy Endréné leányával, Szász Domokosné, Özv. Szentkirályi Gaborné leányaival, Tauffer Adolfné leányával, Nemes Istvánné, Veszprémi nővérek.

— **Jótékony virág bazár,** melynek jövedelméből annyi könyvet szánítanak fel, holnap veszi kezdetét a városi redutban. A bazárban a hangverseny délután 5 órakor veszi kezdetét. A holnapi hangverseny műsora a következő: I. Somodi Mariska k. a zongora játéka. II. K. Gerő Lina urnó szavalata. III. Vendreine urnó éneke. IV. Br. Kemény Jolán zongora játéka cigány kíséret mellett. A bazár este 9 óráig lesz nyitva.

— **Színház.** Tegnap a „Valeniász” cz. oláh társadalmi drámát adták Szolinszky Olympia és Kresz Irma vendégfelléptével. Mikor ezelőtt néhány évvel ez a darab bemutatásra került a kolozvári színházban, egy kis tüntetés történt ellene az oláhok részéről. Némelyek most is vártak efféle tüntetést. De az oláhok belátták, hogy szükségtelen ezen rémdráma ellen nekik tüntetni, mert elégé tüntet az ellen esztetikai érzékünk. Mert nem egyébb ez a dráma, mint lehetetlen lélektani helyzeteknek, iszonytató küzdelmeknek hihetetlen szövénnye, s kinos és farszort vergődéseknek visszatámasztó rajza. Mindössze Szengyörgyi (Barbu) és E. Kovács Gyula (Csuka államügyész tudott néhány vaserüi vonást és színt kölcsönözni szerepeinek de az ő alakításuknak hatását is lerontotta társainak gyenge játéka, miben nem volt kivétel Szolinszky Olympia sem. Nem tudjuk, saját maga választotta-e a kisasszony vendégfelléptét e darabot, valamint tegnapelőtt a „Lemondást,” de ha igen, oly gyenge esztetikai érzéke van és saját tehetségét sem ismeri; mert a „Valeniász” Szanda szerepének farszort, sivár vergődéséből nem tudott semmit csinálni s a közönséget nem tudta fölmelegíteni. Egyébként játékában épen nincs előkelőség és nyugodtság. Kresz Irma kisasszonyról még kevesebb dicsőretet mondhatunk, tehát róla hallgatunk.

— **A könyörület nevében.** Bálint Lajos részére ma a következő adományokat vettük: Poszler Gyula 2 frt, Kohn Lajos 1 frt. Sebeszta Jakab 1 frt, Berényi 50 kr. N. 50 kr, P. T. 50 kr, Lehman Sándor 40 kr, Kun Albert 1 frt, Fogel Antal 2 frt. Sipos Béla ivén adakoztak Tordán: Sipos Béla, Takács György 5—5 frt. Timbus Albert 2 frt. Timbus János, Érsek Lajos, Osztián Géza, Miron Kajetán, Reich József, Kleihempel József, Amberj Miklós, Magyarosi Dániel, Virág Antal, Kavrig és Tódor, Flachbarth Károly 1—1 frt. Hary Árpád 50 kr. Horváthi József 30 kr. A mai napon hozzáunk begyűlt összeg kitesz 32 frt 70 krt, mely összeget a tegnap kimutatott végösszeghez hozzáadva, **eddig gyűjtésünk 128 frt 80 kr.**

— **Meghívó.** A Ferencz József tudomány-egyetem polgárságát 1895. 11-én (Hét-fő) folytatólagosan tartandó általános ifjuzági közgyűlésre a jogi kar 1. sz. termében tisztelettel összehívom. A gyűlés tárgya lesz: 1. Kossuth Lajos évfordulóján (márcz. 20.) rendező gyászünnepele programjának megállapítása. 2. Indítványok. Kolozvárt, 1895. márcz. 8 án. Szántó Károly, diákszövetségi elnök.

— **Löporrobbanás** történt tegnap délután K.-Monostoron köfetés alkalmával. — A puszkapor véletlenségből hamarabb robbanván fel, ezáltal két munkás és pedig Filep József 40 éves bányavezető és Nedesán János 22 éves kőfaragó segéd arcukon sérülést szenvedtek, s különösen az utóbbinak szeméi annyira megsérültek, hogy a helyszínrre kivonult mentőknek kórházba kellett őt szállítani.

— **Országos vásár.** A kolozvári márcziusi országos vásár holnap veszi kezdetét. A nagy havazás és a járhatatlan utak miatt gyenge vásárra van kilátás. Holnap a hó és baromvásárnak lesz első napja.

— **Zaklatás.** Naponta panaszzolják a borkereskedők, hogy a kolozvári fogyasztási adók bérlősége minduntalan akadályokat gördít üzletük folyásába. Különösen azt kifogásolják, hogy a bejelentési határidővel annyira bosszantják ugy őket, mint az elárusításokat, hogy ez által üzletük roppant kárt szenved. Jól tenné a pénzügyigazgatóság, ha e miserán valamelyes módon segítene.

— **Meghívó.** A mensa academica 100-as bizottsága t. tagjait, valamint mindazokat a kik a mensa estélyt rendezőségét elváltatták, vasárnap d. e. 9 órakor tartandó gyűlésre tisztelettel meghívjuk. Tárgy Az estély elszámolására új bizottsági tagok választása. Kolozvárt 1895. márcz. 8. Krenner Miklós, elnök. Kozma Endre titkár.

— **Hirdetmény.** Kolozvár sz. kir. város Tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy Kolozs-Monostor kisközségének a folyó év kezdetével Kolozvár városba történt átkebelezése következtében a Kolozs-Monostoron évenként május hó 5 én tartatni szokott országos juh-vásár az 1895. évtől kezdve, a Kolozvár városi baromvásárra helyeztetik át. Kolozvár sz. kir. város Tanácsának 1895. márczius hó 5-én tartott üléséből. Albach Géza, polgármester.

— **A kereskedelmi és iparkamara figyelmébe.** A kolozvári kereskedelmi és iparkamara a napokban közgyűlést fog tartani. Igen helyesen tenné a kamara, ha az alkalommal a Budapest és Kolozvár között létesítendő telefon összeköttetéssel is behatóan foglalkoznék és felterjesztést intézne a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy még ez évben az összeköttetést létesítse. Ha jól tudjuk, Lukács Béla volt miniszter pozitív ígéretet is tett s az előmunkálatokat is bevezettette. A kamara nagy hálára kötelezné le Kolozs-vár közönségét, ha ez irányban a kellő lépéseket megtenné.

— **Takarítják a havat.** Sietünk örömmel konstatálni, hogy a hatóság neki fogadtott a hó elhordatásnak s kellő erőt állítottott be a mi városi szűk pénzviszonyainkhoz mérten. Ez utóbbit azért hangsúlyozzuk, mert könnyű ám zsörtölődni és szemrehányásokat tenni, de ha nincs pénz, bizony bajos ezt vagy amazt megcsináltatni.

— **Méhész gyűlés.** Az Erdélyrészi Méhész-agylet f. hó. 9-én szombaton d. u. 6 órakor az Erd. Gazd. Egylet hivatalos helyiségében rendes gyűlést tart. Tárgy: gyakorlati előadás a Méhlekokról. Ezen nyilvános előadásra a méhészet iránt érdeklődő t. közönséget és az egylet tagjait ezennel tisztelettel meghívja az elnökség.

— **Tornaversenyek.** Wlассics Gyula közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy az idén országos torna versenyek tartassanak. Az erdélyrészi iskolák ifjúsága N.-Váradon fogja bemutatni tornászati ügyességét és jártasságát.

— **Adakozás a siketnémák kolozvári intézete javára.** Klein Dávid, helybeli bór nagy-kereskedő 5 frtot adományozott. Fogadjja halás közönségünk a nemes szívű adakozó kegyes adományáért.

— **Verekedő vendégek.** P. Péter vendégül hívta N. Vaszi és G. Juon barátjait egyik patautezai pálinkamérésbe és bőven fizetett nekik pálinkát, a minek aztán az a szomorú következménye lett, hogy a két vendég a vendéglátó jóbaráttal összeveszett s derekasan páholni kezdtek, mely alkalommal N. Vaszi és P. Péter a fejükön és másol is véres sérüléseket szenvedtek. A verekedésnek a rendőri közegek vetettek véget, a sérülteket pedig a mentők köztették be.

— **Apponyi gróf és Ugron Gábor ünnepése.** A képviselőház tegnapi ülésén Apponyi Albert gróf és Ugron Gábor remek beszédeikkel annyira magukkal ragadták az ellenzéket, hogy az ellenzéki pártok elhatározták, hogy holnap este egy a Hungáriában tartandó közös vacsorára gyűlenek össze. Károlyi István gróf, a legmagyarabb magnúsok egyike, már ma este ad vacsorát meghívott parlamenti tagoknak Apponyi gróf tiszteletére.

— **Az influenza Budapesten.** A nedves hideg következtében az influenza rohamosan terjed Budapesten. A kórházakban százával jelentkeztek az influenzás betegek s a gyakorlóorvosok nyilatkozatai szerint a magán praxisban is pár ezer influenzás beteg van kezelés alatt. A megbetegedések szerencsére, eddig nagyon enyhe természetűek, és súlyosabb komplikációk még nem fordultak elő.

— **Márczius 15.** A segesvári magyar kaszinó, mint már évek óta, ugy ez évben is megünnepli márczius 15-két. A rendező bizottság Kedves István kir. pénzügyigazgató elnöklete alatt mindent elkövet, hogy az ünnepély sikerüljön. A program már össze van állítva, melynek kimagasló része mindenestre az az ünnepi beszéd lesz, melyet maga az elnök Kedves István fog tartani. Mint-hogy kaszinónk terméi e célra nem elég tágasak, az ünnepély a „Csillag” vendéglő nagy termében fog megtartatni este 8 órakor kezdődőleg, s táncmulatsággal lesz befejezve. Ugyancsak a kaszinó kebeléből indult ki egy másik társadalmi irányu mozgalom is, melynek célja az alföldi inségéseket egy nagyobb-szabású estély jövedelmével segélyezni. Ez estély április hóban fog egy később meghatározandó napon, a városház nagytermében megtartatni, s remélhetőleg szépen fog jövedelmezni a kitűzött nemes célra — s.

— **Az államjegyek bevonása.** A közös függő államadóság ellenőrzésére kiküldött bizottság jelentése szerint az államjegyek bevonása febrnár havában is további folytatást nyert. A kimutatás szerint az összes államjegyek forgalma febrnár végén 253.58 millió forintra rugott és január 31-ike óta 16.47 millió forinttal hanyatlott. Az egy forintos jegyek forgalma 2.6 millió forintot csökkent és jelenleg 6.9 forintot tesz ki. Az ötförintos államjegyek forgalma 134.3 millió forintot tesz ki.

— **A Margitsziget elkelt.** A szépséges Margit-sziget, a melynek megvételére a fővárosnak nem volt pénze, a miut a „P. Hirlap” „azt mondják” alapján írja, másnak a tulajdonába megy át. Az új gazda Dreher lesz, a duszagdag sörfőző a ki a Margitszigetet valói (fehérmegyei) uradalmát adja cserébe József főherczegnek.

— **Vizsgálat Zsitvay Leó ellen.** Ábrányi Kornél, országgyűlési képviselő eltiltése után a képviselőházban szóba hozták, hogy a tárgyalást vezető Zsitvay Leó alelnök oly modort tanusított, a mely az ország első törvényeszkének nem válik diszére. Erdély igazságügyminiszter megígérte erre hogy gondja lesz rá, mikép az elnök kifogásolt viselkedése vizsgálat alá vétessék, mely — mint értesültünk — most csakugyan megindítottat Zsitvay ellen, és Vértessy Sándor kir. táblai elnök annak fogantatosításával Horváth Ferencz kir. táblai bíró bizta meg, ki ez ügyben már több tanut kihalgatott.

— **Öngyilkossági kísérlet megfagyás által.** Borzalmas módon akart egy fiatal ember véget vetni az életének. Bécsben történt, hogy Obendorfer Vilmos péklegény megúván az életét, lemaszott egy mély kutba és ott a kiálló kőekbe belekapaszkodván, meg akarta várni, a mig megfagy. Körülbelül hat óra hosszáig volt a kutban, a mikor az arra járók a kut mélységéből felhangzó sóhajok és nyögések által figyelmessé tétevének, ráakadtak. Mire kihúzták, a lábai egészen el voltak fagyva, mert csipőig vízben állt. Az orvosok kénytelenek lesznek mindkét lábát amputálni. Hogy mi keserítette el annyira a szerencsétlen, nem tudjuk.

— **Elmerült város.** A Sakaspi-iskoje Obosenye című orosz lap jelentése szerint Kucsán város január 17-én földrendes következtében teljesen eltűnt a föld színéről. Egy fuvaros, a ki az nap az országúton a város felé tartott, tanuja volt a szörnyű jelenetnek. Azt beszéli, hogy hirtelen földalatti dörgést hallott, mintha nem megszene néhány ágyú dördült volna el, lovai megvadultak és elvagtattak. Mikor körültekintett, látta, hogy a város felett hatalmas fűt és sorozlop emelkedett, maga a város pedig eltűnt. Hogy hány ember halálát okozta ez a természeti csoda, azt nem tudni. Minden este több ezerre rug a katasztrófa áldozatainak száma Egy Kucsánban lakó konzul hivatalnok azt írja, hogy febrnár 17-én erős lökést tapasztalt és ijedében menekült a városból. Néhány perc múlva újabb lökések következtek és a föld meghasadván, a város elmerült. Ő maga csodálatos módon menekült meg.

— **A kézzsorítás módja.** A művelt társaságban szokásos kézzsorításokat egy chikagói ügyvéd a következőkép csoportosította: Ott vannak először a szivattyuzok, kik a kezét folytonosan alulról felfelé mozgatják; van azután kutya farkos kézzsorítás, mikor jobbról-balra és balról-jobbra mozgatják; a halottaskéz a felénk nőknél szokásos, kik egészen mereven nyújtják ki kezüket s a feléjük tartott kezét maguk meg nem szorítják; a tapogatók gyengén érintik a másik kezét s zorításra várnak; görösös kézzsorítás az, midőn a kéz az érintkezésnél reszket s szenvedélyes, midőn a társ kezét csavarszerűleg nyomja össze.

— **Kanári, mint életmentő.** Pillauban az a nem mindennapi eset történt meg, hogy egy kanári megmentette gazdája életét. Az illető urnak olyan kedves kis kanári madara volt, a mely egy fűtytyentésre kirepült a kalitkából és oda szállt gazdájának a vállára, feléje nyújtott cukrot mohón kapta ki ujjai közül és hálálkodva simult az arcához. E napokban az illető ur lefeküdt és mielőtt elaludt, rágyújtott szivarra. Rövid idő múlva elaludván, egyszerre csak arra ébredt fel, hogy a kanári kicsiny esőrével csipkedi az ő ajakát. Az eszmélni kezdő majd megfult a nagy füstben. Ugyanis a szivar tüze belekapott a szőnyegbe, a mely lassanként égni kezdett. Ha a nyugtalan kis kanári ki nem repül a mindig nyitva álló kalit ajtón és oda nem száll az alvó gazda ajakára, menthetetlenül odaveszett volna a kanári boldog tulajdonosa.

— **Egy király 47 frt havi fizetéssel.** Már nemcsak a díjnokok kérnek fizetésjavítást, hanem a királyok is. Dina Salifu, a néger király, kit a francia kormány megfosztott a trónjától és kárpótlásul havi 100 frankot fizetett neki, azzal a kéréssel fordult most „princzipálishoz,” hogy nyomoruságos civillistáját kegyesen felemelni méltóztassék. De miből is éljen a Sanyaru Vendellé ledegradált király, ha mindjárt csak néger is? Dina Salifut nemrégiben még hatalmas fejedelemtént mutatták be a párisiaknak. Tiszteletére diszlakomát rendeztek és a boulevardok gaminjai épp ugy bögték előtte, mint később a fehér czár képviselője előtt. A fekete uralkodó megelégedetten utazott vissza a legsötétebb Afrikába, egy szép napon pedig valamelyik afrikai utazó azt a hirt hozta Franciaországból, hogy Dina Salifu ő felsége közönséges szédelőg, a kinek a birodalma körülbelül olyan nagy, mint az újvásártér Budapesten, alattvalói pedig annyian sincsenek, mint az ózeresek ugyan azon a téren. Erre nyomban megszakitották vele a hivatalos érinkezt és me hogy azontul is alkalmazkodjék a francziáknak, minden hó 1 én 100 frankot, vagy is negyvenhét o. é. forintot küldte neki. — Operette szövegíróknak melagen ajánljuk Dina Salifu urat!

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti táviratai.)

Országgyűlés.

Budapest, márcz. 8.

A képviselőház mai ülésének elején Hermann Ottó személyes kérdésben felelt Ugron Gábornak, a melyre Ugron azonnal felelt.

Ezután a miniszterelnök Bánffy Dezső báró beszélt.

Beszédével az ellenzék folytonos hahotáját és gunyolódását vivta ki.

Szólás közben folyton elakadt. Megírott beszédébe nézett untalan s szintelen hangon darálta le szimpla mondókáját; minden harmadik szavánál ki-tört a gunyos nevetés.

Beszédében visszautasította az ellenzéknek személye ellen intézett támadásait, melyet nem tart tisztességes parlamenti modornak.

Kijelenti, hogy nem követi ezen a téren a szónokokat.

Legfőképp Apponyival polemizál, ki katonai követeléseivel a korona és nemzet közti harmoniát akarja megzavarni, mert a mit a katonai nevelésről mondott, az érvényesült a honvédség megalkotásánál, a hol az önkéntesek magyarul is letehetik a vizsgákat.

Elmondja azután daráló szintelen hangon, hogy a többi katonai követelés a király felségjogaiba ütközik.

Bartha Miklós közbeszól: azért van magyar király, hogy legyen magyar vezényszó! (Éljenzés).

Bánffy Dezső br. folytatólag elmondja, hogy a katonai büntető törvényt mielőbb megvalósítja. (Meglátjuk. Sz.) A belső udvartartás meg lesz. (Szép szép.)

Ezen követelések — folytatja — nem elégségesek külön pártállásra, mikor nagy érdekek kívánják az egyesülést. (Osztrák érdekek.)

Ő különben bizik pártja erejében. E beszédre az ellenzék gunyosan tapsolt és éljenzett.

A szavazás.

Budapest, márcz. 8.

A képviselőház mai gyűlésén megtörtént a szavazás.

A névszerinti szavazásban 222 igen 166 nemmel szavazott. Távol volt 62 képviselő, többség 56 a szászokkal együtt.

A részleteknél Helffy, Tisza István, Serbán és Perczel miniszter beszéltek.

Hóziatarok.

Budapest, márcz. 8.

Mindenfelől óriási hóziatarokat jelen-tenek.

A Dunán-tul olyan nagy hóziatarok dűhögének, hogy mindenféle közlekedés megszűnt.

Fiuméba már öt nap óta nem érkezett posta.

Roppant drágaság uralkodik a városban. A tűzifa teljesen elfogyott.

Felső-Olaszországban szintén óriási hóziatarok és hidegek vannak.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozvárt, 1895. szombat, márcz. hó 9-én.

Másodsor:

K L Á R A.

Felelős szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segédszerkesztő és kiadó laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTÉR. *)

Az Aradon megjelenő „Ellenőr” czimulap írja:

Mindenfelé az országban az utóbbi időben az ujonnan alapított Országos kölcsönös biztosító szövetkezet nagyhangzása hirdetésével lehet találkozni, azt állítván: hogy a biztosító részvénytársaságok által jelenleg alkalmazott díjtételek csekély részével megelégszik és még nyerevényben is részesíti a feleket.

Miután a nagy közönség a kölcsönösségen alapuló szövetkezetek lényegét és létalapját alig ismeri s a kereskedelmi törvénnyel is keveset foglalkozik: szűks'gesnek látjuk eziránt az alábbiakban némi tájékoztatást nyújtani:

Azok, kik kölcsönösségen alapuló szövetkezeteknél biztosítanak, **nemcsak biztosított felei a szövetkezetnek, hanem egyszersmind a szövetkezetnek tagjai is, úgy, hogy a szövetkezet kötelezettségeiért vagyonilag felelősek.**

Az „Országos magyar kölcsönös biztosító szövetkezet” is szavatosságon alapszik, s ugy a keresk. törvény 226. §-a szerint minden belépő tag egy év határon belül, vagy ha kilépését az első év letelte előtt egy hónappal be nem jelenti, azután is díjai erejéig szavatossággal tartozik a szövetkezetet ért vesztésekért.

A „Szövetkezet”-nek biztosítéki alapja alig van: azt hisszük, egy csupán papíronon meglevő 100.000 frtnyi biztosítéki alap, mely tudunkkal jótállásokból került össze és eddig lefizesve nincs, feljogosít bennünket erre az állításra.

Dr. S . . . y.

Egy másik lap a „Zala” ugyancsak a szövetkezetekről írja:

Az „Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet” sok irányban támogatást keresett vármegyéknél, gazdasági egyesületeknél stb. — de ugy látszik számos helyen kudarcokat szenved. Az országos gazdasági egyesület a mult hetekben egyszerűen napirendre tért a szövetkezet kérvénye fölött, a baranyamegyei gazdasági egyelet pedig, a „Pécsi Napló” hire szerint nemcsak hogy nem fogadta el a szövetkezet ajánlatát, de kimondotta, hogy övni fogja „a megbízhatatlan társulattól a tagokat.” A „Pesti figyelő”-ben az ügyről a következőket olvassuk: „A kölcsönös szövetkezet ajánlatánál a közgyűlés egyszerűen napirendre tér, mert a beérkezett információk szerint ez a biztosító társaság nem egészen megbízható. Erre enged következtetést ugyanis ilkesy pestmegyei főjegyzőnek körlevele, mely határozottan károsnak jelzi ezzel a társasággal való szobállást. Ez a körülmény a gazdák tudomására fog hozatni az egyesület küzlönyében!” Ilkey Sándor, Pestmegye főjegyzője ugyanis abból az alkalomból, hogy a szövetkezet ügynökei a községhezakhoz csodítotték a hiszékeny népet s ott arra bujtogatták, hogy a biztosító társaságokkal kötött szerződéseiket felbontva, lépjenek be a szövetkezetbe, a megye főszolgabíráihoz körlevelet intézett ezen üzelmek megállása végett. Ebben a körlevélben Pest-vármegye főjegyzője különösen hangsúlyozza, miként „már maga az, hogy a nevezett szövetkezet ügynökei a népet erkölcsében és tisztességében rontják az-zal, hogy elhitetik velük, hogy aláírásukat semmisen nyilvánítják, a közmorál és tisztesség szempontjából alapos kifogás alá esik.” Nagyon helyesen teszik a befolyásosabb elemek, ha a szövetkezet ily irányban folytatott agitációja ellen határozottan állást foglalnak.

Van szerencsénk a tisztelt tiszteletbarátainkat értesíteni, hogy a mai naptól a havazás miatt a teheráru-forgalom Bécsből Magyarország összes állomásaira be lett szüntettve. Mihielyt a forgalom megnyitattik, igyekezni fogunk a küldeményeket s a gyorsteheráru kocsiainkat elszállítani.

Kiváló tisztelettel:

CARO és JELLINEK

szállítók.

Bécs,

Börseplatz 5.

*) E rovat alatti közleményekért se mi felelősséget nem vállal a

H I R D E T É S E K.

Sz. 5209—1895.

165. (3—3)

Pályázat mérnöki állomásra.

Kolozsvár sz. kir. város közönsége csatornázást és vízvezeték építéssel, a vállalkozók munkáinak műszaki ellenőrzésére s az e célból szükséges műszaki teendőkre egy kellően képesített mérnököt óhajt alkalmazni. Ehhez képest felszólítjuk azokat, a kik erre az állásra alkalmaztatni óhajtanak, hogy kellőleg felszerelt folyamodványukat legkésőbb 1895. évi márczius hó 20-ig alólírt Tanács kiadóhivatalához adják be.

Az alkalmaztatás feltételei a következők:

1-ször. Mérnöki oklevél, vagy ennek hiányában valamely műegyetem által kiállított vég bizonyítvány; megjegyeztetvén, hogy a mérnöki oklevéllel bíró pályázó előnyben részesítettik.

2-ször. A pályázók közül az erre legalkalmasabbat alólírt Tanács választás útján fogja alkalmazni.

3-szor. Az, a ki állomását azonnal elfoglalhatja, elsőbbséggel bír.

4-szer. Az, a ki megválasztatik, csak a csatorna- és vízvezeték-építési vállalat tartamára, tehát legkevesebb két évre, ideiglen fog alkalmaztatni.

5-ször. Az alkalmazandó mérnök feladata lesz: a csatornázás és vízvezeték-építési munkáinak a város részéről a vállalkozókkal szemben az építést ellenőrző bizottság és a városi főmérnök utasításai szerint a műszaki ellenőrzés teendőit teljesíteni, helyszíni fölvételeket, lejtmeréseket, utcaszabályozási munkákat végezni, s esetleg a város másnemű műszaki feladatai közül is a városi mérnöki hivatalnál dolgozni.

6-szor. Az ideiglenes alkalmazás idejére a megválasztandó mérnök a városi pénztárból havonként utólagos részletekben Egyszáz nyolczvan forint fizetést fog élvezni.

Kolozsvár sz. kir. város Tanácsától, 1895. évi márczius 4-én.

Albach Géza,
polgármester.

Sz. 577—1895.

164. (3—3)

Árlejtési hirdetmény.

Verespatak nagyközség előljárásága ezennel közhirrre teszi, miszerint nemes Alsófehérmegye törvényhatósági bizottságának 2746—894. számú jóváhagyó határozata alapján a Verespatakon építendő:

- I. Új község ház felépítését 20.986 frt költség-előiránnyal.
- II. Jegyzői lak felépítését 2998 frt 79 kr. költség-előiránnyal.
- III. A régi vízvezeték kijavítását 494 frt 58 $\frac{1}{2}$ kr. költség-előiránnyal.
- IV. Új vízvezeték kiépítését 3114 frt 42 kr. költség-előiránnyal.
- V. A piac és főbb utcák kikövezését 3939 frt 73 kr. költség-előiránnyal.

Az ezekre vonatkozó és felsőbb helyen jóváhagyott tervek szerint 1895. év április hó 2-án d. e. 9 órakor Verespatakon, a községi iroda helyiségében tartandó nyilvános árlejtésen biztosítani fogja.

Minden egyes építkezés külön-külön is kiadatik.

Az árlejtésen résztvenni akarók tartoznak a minden egyes építkezésre vonatkozó kikiáltási összegnek 10%-kát készpénzben, vagy állampapirokban az árlejtést vezető közs. előjáró kezéhez letenni, vagy pedig az összegért vagyonos és az előjáróság által ismert kezest előállítani.

Az árlejtési feltételek, valamint az építkezésre vonatkozó tervek és költségvetések a községi irodában a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthetők.

Az árlejtés, valamint a szerződés megkötése a járási főszolgabíró közbejötté mellett fog megtörténni.

Verespatak nagyközség előljárásága.

Verespatak, 1895. évi márczius hó 2-án.

Tóth Kálmán,
jegyző.

Jánky Kálmán,
községi előjáró.

Gyaluban
egy három szoba és konyhából

alló

lakás
kladó.

KLEIN SIMON RÓZA.

168. (1—3)

Ujonnan berendezett női pipere-raktár.

ELŐLEGES HIRDETMEY.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy márczius hó 15-től kezdve

ujjonnan berendezett, dus választéku

Női-divat-, pipere- és confectió-

üzletet nyitok

a volt Hofer M. József-féle czég helyiségében.

A melynek pártfogását a nagyérdemű közönségtől előlegesen is kérve, vagyok teljes tisztelettel

Női divat- és pipere raktár
tulajdonosa.

160. (2—6)

Ujonnan berendezett női pipere-raktár.

„Kaufe beim Schmied und nicht beim Schmedl“
mondja a német példabeszéd.

Joggal mondhatom én is ezt az üzletemről, mert csak egy ilyen nagy üzlet képes óriási mennyiségű árucikkeket készpénzen s más előnyök mellett megvenni, a mely előnyökben a vevő okvetlen részesül.

Magánvevőkhöz gyönyörű minták ingyen és bérmentve.
Gazdag mintakönyvek, a melyen még soha sem volt, szabóknak bérmentelen.

ÖLTÖZETEKRE VALÓ KELMÉK

Peruven és dosking a magas clerus számára, szabályszerű kelmék a cs. és kir. hivatalnok-, veterán-, tüzoltó-, tornász-, cseléd-egyenruhákra, teke- és játékasztalokra és kocsis bérletre. Nagy raktár steier, tiroli és karintiai Lodenekből férfi és női ruháknak — eredeti gyári áron — oly nagy választékban, a melyet egy 20-szoros verseny sem tud elérni. Nagy választék finom és tartós női posztókból, divatos színekben. — Mosó szövetek, utazó plaidek stb. 4 frttől 14 frtig. — Szabó hozzávalók: bérletek, gombok, tű, cérna stb.

A ki jó, értékes és tartós gyapju-szövetet keres, nem pedig a szabó fáradságára sem érdemes olcsó rongyokat akar vásárolni, az forduljon

STIKAROFKY JÁNOS-hoz BRÜNNBEN.
(Ausztria Menchestere.)

Állandó posztóraktár fél millió értéken felül.

— Szétküldés csak utánvétellel. —

Óvás! Ügynökök és házalók gyakran használják fel a „Stikarofsky áru“ nevet kétes értékű czikkeikre. Figyelmeztetik a t. közönség, hogy ilyen egyéneknek semmi feltétel mellett sem adok árukat eladásra. 141. (3—24)

Eladó 600 darab

4 hónapos szőke szőrű malacz,

a legjobb faj, tisztán kezelve, készen beoltva.

8 napon belül páronként 12 forint, 6%
raadás.

Értekezhetni a tulajdonossal **Szilágy-Nagyaluban.**

166. (2—3)

LÁZÁR ISTVÁN.

STEIN BERTALAN

Kolozsvárt, főtér 34. (Szathmáry-ház.)

Szathmáry Elek ur háza lebontása végett kénytelen vagyok üzlettemmel kiköltözni, a miért

vászon, chiffon, zsebkendők, kész női- férfi
fehérmű- s szőnyegáru-raktáromat

tetemesen leszállított árban, — azonnali fizetés mellett — árusítom el.

Ezen alkalmat a nagyérd. közönség szíves figyelmébe ajánlja

teljes tisztelettel:

102. (7—x)

Stein Bertalan.

„THE GRESHAM“
ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG LONDONBAN.

Magyarországi fiók:

**Budapest, Ferencz
József-tér 5—6. sz.,**
a társaság házában.

Ausztriai fiók:

**Bécs, Gisellastrasse
1. sz. a.,**
a társaság házában.

A társaság vagyona 1893. december 31-én korona 131,435,657—
Évi bevétel biztosítások és kamatból 1893.

Évi december 31-én 23,942,149—

Kifizetések, biztosítási és járadéki szerződések, valamint visszavásárlások stb. után a társaság fennállása óta (1848.) 287,452,809—

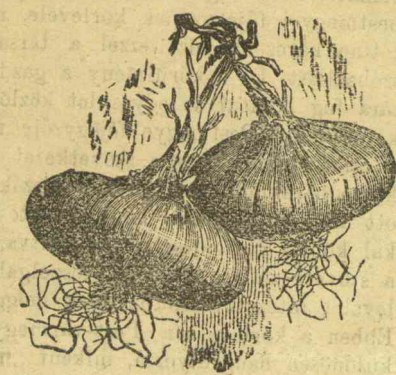
Az 1893. évben a társaság 9633 kötvényt

állított ki 73,023,675—

összeg értékben. — Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket kiállít, továbbá ajánlatokkal díjmentesen szolgálnak az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb városában az ügynök urak és a magyar és osztrák fiokok, valamint az erdélyi vezérügynökség Kolozsvárt.

776. (12—26)

Egész friss
vetemény, virág-
és
gazdasági magvak
tisztá és megbízható minőségben
kapható:

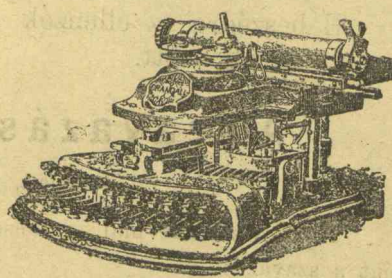
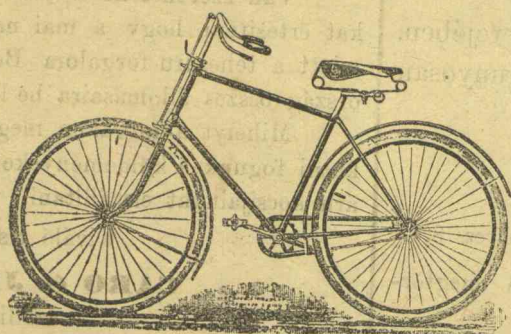

Tauffer Ferencz utódánál Kolozsvárt,
erdélyrészi első és legnagyobb magkereskedésében.

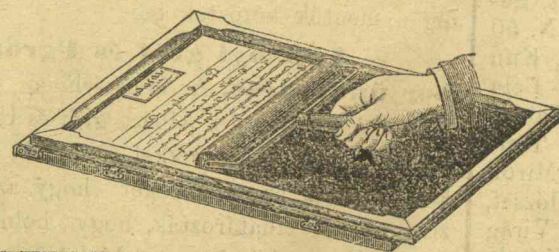
Ajánlok államilag ólomzárolt franczia és magyar luczernát, lóherét, fűmagvak, répa magvak stb.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Nagy raktárt tartok az összes gazdasági gépek és eszközökből; ugymint: ekék, boronák, fűkaszáló-, arató-gépek, széna-gyűjtők, cséplőgépeket kéz- és lóerőre, rosták, trieurók stb.

A kerékpár-sporthez szükséges összes felszerelések legjobb minőségben, legolcsóbban nálam beszerezhetők. — Angol és belföldi gyártmányú bicyclik nagy választékban; továbbá a „Crandall“ amerikai gyorsíró-gép, a „Kosmopolit“ emeltyű rendszerű írógép, az „Edison-féle Mineograph“ iratsokszorosító készülék mindig raktáron vannak és nálam gyári áron beszerezhetők.

150. (2—x)